

desetletnico svojega delovanja na omenjenem gledališču. — Cesarska Ruska Glasbena Družba v Moskvi obhajala je petdesetletnico obstoja. Ustanovil jo je *Nikolaj Rubinstein* leta 1860. Par let pozneje je bila povzdignjena glasbena šola v konservatorij. 22. novembra 1860. se je vršil prvi simfonski koncert. Jubilejne slavnosti so obstojale iz slavnostnega zborovanja in iz slavnostnih koncertov, pri katerih so bila prednašana dela bivših gojencev tega zavoda S. Tanejeva, S. Rahmaninova in A. Škrjabina. Tekom 50 let je prirejela akademija 670 simfonskih koncertov in približno 400 komornoglasbenih večerov. — »Društvo za rusko glasbo« v Moskvi, ki stoji v 15. letu svojega delovanja, je praznovalo svoj stoti koncert. Ustanovila sta to društvo osebnik *Arkadij Mihajlovič Kerzin* in njegova soproga Marija Semenovna. Slavnostni koncert je obsegal jedino le skladbe Rahmaninove.

Sr. pl. Weingartnerja so izvolili dunajski filharmoniki dirigentom za dobo treh let.

Mira Koroščeva, dramatična pevka na zagrebškem Narodnem Gledališču je gostovala v dvorni operi na Dunaju na engagement. Imela je uspeh, a ne bo angaževana.

Profesor dr. Milan Groll je imenovan za intendanta Kr. Narodnega Gledališča v Beogradu. Groll misli ustanoviti skupen jugoslovanski operni ensemble s sedežem v Zagrebu, ki bi gostoval v Ljubljani in v Beogradu, eventualno tudi v Sofiji.

Kralj. Franca Jožefa Akademija znanosti in umetnosti v Pragi je podelila prvo ceno 2000 K *Josipu Suku* za simfonsko pesnitev »Poletna pravljica« (glej »N. A.«X/14), drugo *Rudolfu Karlu* za simf. epopejo »Ideali« in tretjo 500 K *Otokarju Sinu* za simf. pesnitev »Kralj Menkera«.

Komorni pevec Naval (Pogačnik) se je stalno naselil na Dunaju (XIII. Speisingerstraße 109).

Milan Begovič, znameniti hrvatski dramatik, poslednjič učitelj zgodovine dramske literature na hamburški gledališni akademiji, je pozvan kot dramaturg na Nemško Gledališče (Deutsches Schauspielhaus) v Hamburgu.

Novi grobovi. Umrli je dné 16. jan. t. l. *Egidij Kornitzer*, dolgoletni predsednik hrv. obrt.-rad. pjev. društva »Sloboda« v Zagrebu. — *Mikolaj Wojciechowski*, poljski skladatelj, je umrl v Wilni, 83 let star. — Kapelnik praškega Narodnega Gledališča, *František Jilek*, je umrl. Opravljal je bil službo kapelnika na imenovanem gledališču od leta 1906. Prej je živel več let v Zagrebu kot profesor Hrv. Zem. Glasb. Zavoda. Njegova vdova je prejšnja praška primadonna *Rūžena Matúrová*. — Češki igralec *Franz Lier* je umrl po daljši bolezni dné 13. febr. t. l. na Smichovu pri Pragi. Pokojnik je bil rojen gledališnik, izvrsten, v vseh strokah poraben igralec. Kot tak ostane tudi Slovencem nepozaben. Več let je bil zvest, zelo marljiv in zaslužen član slovenskega gledališča, in je vodil nekaj časa tudi operno režijo. Ljubezniva njegova oseba je vsakomur v najboljšem spominu, kdor je imel priliko občevati z njim. Naučil se je bil slovenščine v kratkem času. V majhnih komičnih ali pevskih vlogah je bil ravno tako vesten, kakor v velikih igriških. On je bil med drugim tudi kreiral naslovno vlogo v Ernstovi veseloigri »Vzgojitelj Lanovec«, ki jo je izborno utelesil. — Dné 11. jan. t. l. je umrl na Dunaju prejšnji ravnatelj konservatorija *Rihard pl. Perger*, 56 let star. Perger je bil od leta 1899 do 1907 ravnatelj konservatorija, razun tega skladatelj, glasbeni pisatelj in kritik.

Pêle-mêle.

Kako me oropajo naši »kritiki«! Le en slučaj hočem navesti, da se vidi, kako »fabricirajo« pri nas glasbene kritike:

O Albinjevi opereti »Baron Trenck« sem priobčil v »N. A.«IX./5. poročilo, iz katerega si je vzel kritik nekega ljubljanskega dnevnika — ime lista in šifro kritika za danes še pokrivamo s plaščem krščanske ljubezni — skoraj vse poglavitne misli, vrhutega mestoma celo po cele stavke dobesedno ali z brezpomembnimi premembami. Evo par primerov!

Moja kritika.

»Saj ima Albini sicer vse lastnosti, ki jih zahteva lahkokrvni operetni žanr«.

»On ni samo dobro izobrazenglasbenik, diči ga posebno živahen temperament, spretnost v spoznavanju teatralnih in orkestralnih efektov in ona lahkost, morda celo lahkomiselnost, ki je neobhodno potrebna za ustvarjanje tenkokrilega gledališkega dela«.

Njegova kritika.

»G. Srečko Albini ima vse lastnosti, ki jih zahteva lahki operni (sic!) genre«.

»Saj ni samo dobro izobrazen in vrlo verziran muzik (sic), saj ga odlikuje tudi prav sangviničen (sic) temperament in izdatna spretnost v invenciji (sic) orkestralnih in teatralnih efektov. Lahkokrilna (sic) muza zahteva od komponista tudi lahkega poleta, ki je neobhodno potreben za ustvarjanje lahkega (sic) gledališkega dela«.

»G. Albini tej zahtevi ne zadosti samo z zadostno porcijo lahкости, temveč jo celo prekosi z dovoljno mero — lahkomiselnosti«.

Kakor jaz, govori tudi dotični kritik v nadaljnjem tekstu o »pretencioznosti«, o »efektni fakturi«, o pomanjkanju »enotnega stila« in »dobrega okusa« itd.

Dostavlja pa iz svojega zaklada monumentalni izrek, »da je v sedanjem času, ob tako velikanski operetni produkciji, originalnost že skoraj nemogoča«!

Nekako anti-genetično se spominja »kritik« končno tudi libreta, kateremu posvečuje, zasledujoč vestno moje dotične mnenje, sledeče stavke:

Moja kritika.

»Že knjiga (libreto), ki sta jo zložila A. M. Willner in M. Bodansky ima vse dobre in skoraj vse slabe lastnosti današnje operete, dasi ni utajiti, da so verzi v obče dobri, kolikor toliko razumni in mestoma celo niso brez poetičnega nimba in vsaj šablonskega čuvstvanja«.

Njegova kritika.

»Libreto od dobro znane firme Willner - Bodansky ima mnogo dobrih in precej slabih lastnostij. Kot verzirana libretista sta mojstra v gladkosti verzov ki so obče kolikor toliko pametni (sic) in včasih (sic) ne brez pesniškega (sic) nimba . . . drugo in tretje dejanje je . . . šablonsko« itd.

Takih in sličnih nespodobnosti ne smemo več dopuščati. To zahteva naša čast. Kajti, kakor prepisuje kritik danes moje kritike, tako in še lažje bo lahko jutri prepisoval Nemce in druge tujce, in Slovenci končno ne bomo vedeli, kaj je naše in kaj ni naše. Vsak trenotek moramo biti pripravljeni, da se nam oponašajočim se s svojimi produkti predloži tuj original, ki je bil plagiran. Zdi se nam, da v našem časnikarstvu nikoli ni bilo toliko moralne indiferentnosti in naravnost gorostasnega cinizma, toliko širokovečnosti, kakor v sedANJI dobi. Znamenitim literatom se očita plagiatstvo, a nihče, niti demaskirani plagiator sam, se ne razburja nad takim očitkom, ampak ga cinično priznava in skomizgne, češ: Kaj to?!

V navadnem življenju se ljudje, ki si prilaščajo tuje imovine, ožigosajo kot tatovi, v časnikarskem veljajo za merodajne »kritike«! V navadnem življenju smatraš človeka, ki govori s teboj, ne da bi se bil predstavil, za nedostojneža, v